

Ósma dyrektywa Rady

z dnia 10 kwietnia 1984

wydana w oparciu o artykuł 54.3 g Traktatu EWG w sprawie udzielania zezwoleń osobom odpowiedzialnym za przeprowadzanie ustawowego badania dokumentów księgowych

(84/253/EWG)

Rada Wspólnot Europejskich,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności art. 54.3 g tego Traktatu,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

mając na uwadze opinię Parlamentu Europejskiego²,

mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

Na mocy dyrektywy 78/660/EWG⁴ roczne sprawozdania finansowe spółek niektórych typów muszą być badane przez jedną lub więcej osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie tego rodzaju badań, z którego to obowiązku mogą być zwolnione tylko spółki wymienione w art. 11 wymienionej dyrektywy;

Wyżej wymieniona dyrektywa została uzupełniona dyrektywą 83/349/EWG⁵ w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych;

Należy ujednoczyć kwalifikacje osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowego badania dokumentów księgowych oraz zapewnić, iż będą to osoby niezależne i cieszące się dobrą opinią;

Wysoki poziom wiedzy teoretycznej wymaganej do prowadzenia ustawowego badania dokumentów księgowych oraz umiejętność wykorzystywania tej wiedzy w praktyce powinny być zapewnione poprzez organizowanie egzaminów sprawdzających kwalifikacje zawodowe;

Państwa członkowskie powinny otrzymać prawo do udzielania zezwoleń osobom, które, nie spełniając wszystkich wymaganych warunków odnośnie wykształcenia teoretycznego, prowadziły już działalność zawodową przez długi okres czasu, uzyskując w ten sposób wystarczające doświadczenie w dziedzinie finansów, prawa i rachunkowości oraz zdały egzaminy sprawdzające ich kwalifikacje zawodowe;

Państwa członkowskie powinny również być upoważnione do wprowadzania przepisów przejściowych uwzględniających interesy pracowników wykwalifikowanych;

Państwa członkowskie będą mogły udzielać zezwoleń zarówno osobom fizycznym, jak i innym podmiotom prowadzącym działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, którymi mogą być osoby prawne lub spółki bądź podmioty gospodarcze innego typu;

---

¹ DzUWE nr C 112, z 13.05.1978, str. 6 oraz DzUWE nr C 317, z 18.12.1975, str. 6.

² DzUWE nr C 140, z 5.06.1979, str. 154.

³ DzUWE nr C 171, z 9.07.1979, str. 30.

⁴ DzUWE nr L 222, z 14.08.1978, str. 11.

⁵ DzUWE nr L 193, z 18.07.1983, str. 1.

Osoby fizyczne dokonujące ustawowego badania dokumentów księgowych w imieniu podmiotów prowadzących działalność w zakresie badania dokumentów księgowych muszą spełniać warunki określone niniejszą dyrektywą;

Państwo członkowskie będzie mogło udzielać zezwoleń osobom posiadającym kwalifikacje uzyskane za granicą i odpowiadające kwalifikacjom wymaganych na podstawie niniejszej dyrektywy;

Państwo członkowskie, które w czasie przyjęcia niniejszej dyrektywy uznaje kwalifikacje określonych kategorii osób fizycznych spełniających warunki określone w niniejszej dyrektywie, lecz których poziom kwalifikacji zawodowych potwierdzony egzaminem jest niższy od poziomu końcowego egzaminu uniwersyteckiego, powinno mieć nadal możliwość udzielania tym osobom, na określonych warunkach i do czasu przyszłej koordynacji przepisów, specjalnego zezwolenia na przeprowadzanie ustawowego badania dokumentów księgowych spółek i grup kapitałowych o ograniczonej wielkości, jeśli dane państwo członkowskie nie korzysta z możliwości zwolnień udzielanych na podstawie dyrektywy Wspólnoty, dotyczących sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych;

Niniejsza dyrektywa nie obejmuje prawa do podejmowania działalności ani swobody świadczenia usług w odniesieniu do osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowego badania dokumentów księgowych;

Kwestia uznania przyznanych obywatelom innego państwa członkowskiego uprawnień do badania dokumentów księgowych zostanie oddzielnie uregulowana przez dyrektywy dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie finansów, ekonomii i rachunkowości oraz dotyczące swobody świadczenia usług w tych dziedzinach;

a także biorąc pod uwagę co następuje:

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

Zakres zastosowania

Artykuł 1

1. Środki koordynacyjne określone w niniejszej dyrektywie mają zastosowanie do przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do osób odpowiedzialnych za:

- a) przeprowadzanie ustawowego badania rocznych sprawozdań finansowych spółek i innych podmiotów oraz sprawdzanie zgodności rocznych sprawozdań z działalności z rocznymi sprawozdaniami finansowymi w zakresie, w jakim takie badania i taka weryfikacja są wymagane przez prawo wspólnotowe;
- b) przeprowadzanie ustawowego badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych oraz sprawdzanie zgodności skonsolidowanych sprawozdań z działalności ze skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi w zakresie, w jakim takie badania i taka weryfikacja są wymagane przez prawo wspólnotowe;

2. Osoby wymienione w punkcie 1 mogą być, w zależności od ustawodawstwa poszczególnych państw członkowskich, osobami fizycznymi lub prawnymi lub innego typu spółkami, przedsiębiorstwami bądź innymi podmiotami (podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie badania dokumentów księgowych w rozumieniu niniejszej dyrektywy);

Rozdział II

Zasady wydawania zezwoleń

Artykuł 2

1. Ustawowe badanie dokumentów, o których mowa w art. 1.1, powinno być przeprowadzane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie zezwolenie. Właściwe władze państw członkowskich mogą udzielać zezwoleń wyłącznie:

- a) osobom fizycznym, które spełniają co najmniej warunki określone w art. 3-19;
  - b) podmiotom prowadzącym działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, które spełniają co najmniej następujące warunki:
    - i) osoby fizyczne przeprowadzające ustawowe badanie dokumentów wymienionych w art. 1 w imieniu podmiotów prowadzących działalność w zakresie badania dokumentów księgowych muszą spełniać co najmniej warunki określone w art. 3-19; państwa członkowskie mogą zastrzec, że wymienione osoby fizyczne również muszą posiadać odpowiednie zezwolenie;
    - ii) prawo do większości głosów musi znajdować się w posiadaniu osób fizycznych lub podmiotów prowadzących działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, które spełniają co najmniej warunki określone w art. 3-19, z wyjątkiem art. 11.1 b; państwa członkowskie mogą określić na mocy własnych przepisów, że te osoby fizyczne lub podmioty prowadzące działalność w zakresie badania dokumentów księgowych również muszą posiadać odpowiednie zezwolenie; jednakże te państwa członkowskie, które nie wymagają posiadania takiej większości głosów w momencie przyjęcia niniejszej dyrektywy nie muszą tego obowiązku nakładać, o ile wszystkie udziały lub akcje w podmiocie uprawnionym do badania dokumentów księgowych są imienne i mogą być przenoszone wyłącznie za zgodą podmiotu prowadzącego działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, oraz/lub, o ile określają to przepisy państwa członkowskiego, za zgodą właściwych władz;
    - iii) większość członków organu administracyjnego lub zarządzającego podmiotu prowadzącego działalność w zakresie badania dokumentów księgowych muszą stanowić osoby fizyczne lub podmioty prowadzące działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, które spełniają co najmniej warunki określone przepisami art. 3-19; państwa członkowskie mogą również wprowadzić obowiązek posiadania odpowiedniego zezwolenia przez wspomniane osoby fizyczne lub podmioty prowadzące działalność w zakresie badania dokumentów księgowych; w przypadkach, gdy organ taki posiada nie więcej niż dwóch członków, jeden z nich musi spełniać co najmniej powyższe warunki. Nie naruszając postanowień art. 14.2, zezwolenie udzielone podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie badania dokumentów księgowych musi zostać cofnięte w przypadku, gdy którykolwiek z warunków określonych w punkcie b) przestaje być spełniony. Państwa członkowskie mogą jednakże ustanowić okres przejściowy nie dłuższy niż 2 lata, umożliwiający spełnienie wymogów określonych w punkcie b) ii) oraz iii).
2. Do celów niniejszej dyrektywy właściwymi władzami państw członkowskich mogą być stowarzyszenia zawodowe, o ile na mocy prawa krajowego są one uprawnione do wydawania zezwoleń zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Właściwe władze państw członkowskich mogą udzielać zezwolenia tylko osobom cieszącym się dobrą opinią i nie prowadzącym jakiejkolwiek działalności pozostającej, w świetle prawa tegoż państwa członkowskiego, w sprzeczności z przeprowadzaniem ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1.

Artykuł 4

Osobie fizycznej może zostać udzielone zezwolenie na przeprowadzanie ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 jedynie po osiągnięciu wykształcenia na poziomie wstępnego egzaminu uniwersyteckiego, ukończeniu kursu teoretycznego, przejściu praktycznego szkolenia i zdaniu egzaminu sprawdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie końcowego egzaminu uniwersyteckiego organizowanego lub uznawanego przez dane państwo.

Artykuł 5

Egzamin sprawdzający kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w art. 4, musi zagwarantować wymagany poziom wiedzy teoretycznej z przedmiotów istotnych z punktu widzenia przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 i umiejętność stosowania tejże wiedzy w praktyce.

Co najmniej część tego egzaminu musi być pisemna.

Artykuł 6

Materiał teoretyczny będący przedmiotem egzaminu musi obejmować w szczególności następujące tematy:

a)

- badanie dokumentów księgowych,
- analiza i krytyczna ocena rocznych sprawozdań finansowych,
- rachunkowość ogólna,
- skonsolidowane sprawozdania finansowe,
- rachunkowość kosztowa i zarządcza,
- kontrola wewnętrzna,
- standardy dotyczące sporządzania rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz metod wyceny bilansowej oraz obliczania zysków i strat,
- prawne i zawodowe standardy obowiązujące względem ustawowego badania dokumentów księgowych i osób wykonujących takie badania;

b) o ile są one istotne dla badania dokumentów księgowych:

- prawo spółek,

- prawo upadłościowe i podobne przepisy,
- prawo podatkowe,
- prawo cywilne i handlowe,
- prawo o ubezpieczeniach społecznych i prawo pracy
- systemy informacyjne i informatyka,
- ekonomika przedsiębiorstw oraz ekonomia ogólna i finansowa,
- matematyka i statystyka,
- podstawowe zasady zarządzania finansowego przedsiębiorstwem.

Artykuł 7

1. Odstępując od przepisów art. 5 i 6, państwo członkowskie może ustanowić, że osoba, która zdała egzamin uniwersytecki lub równorzędny, lub też posiada stopień naukowy lub równorzędne kwalifikacje w jednym lub większej liczbie przedmiotów wymienionych w art. 6, może zostać zwolniona ze sprawdzania wiedzy teoretycznej z przedmiotów objętych tymże egzaminem lub stopniem naukowym.
2. Odstępując od przepisów art. 5, państwo członkowskie może ustanowić, że posiadacz stopnia naukowego lub równorzędnych kwalifikacji w jednym lub większej liczbie przedmiotów wymienionych w art. 6 może zostać zwolniony ze sprawdzania z praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej w zakresie tych przedmiotów, jeśli odbył praktyczne szkolenie z tychże przedmiotów, poświadczone egzaminem lub dyplomem uznawanym przez państwo.

Artykuł 8

1. W celu zapewnienia zdolności praktycznego stosowania wiedzy teoretycznej, sprawdzanej w ramach egzaminu, osoba obywatelka praktykę musi ukończyć co najmniej trzyletnie szkolenie praktyczne, obejmujące między innymi badanie rocznych sprawozdań finansowych, sprawozdań skonsolidowanych oraz podobnych sprawozdań finansowych. Co najmniej dwie trzecie takiego szkolenia praktycznego muszą być prowadzone przez osobę posiadającą zezwolenie wydane na podstawie przepisów państwa członkowskiego zgodnie z niniejszą dyrektywą; państwo członkowskie może jednakże zezwolić na prowadzenie szkolenia praktycznego przez osobę posiadającą zezwolenie wydane na podstawie przepisów innego państwa członkowskiego, zgodnych z niniejszą dyrektywą.
2. Państwa członkowskie powinny stworzyć odpowiednie warunki, aby zapewnić przebieg całego procesu szkolenia pod kierunkiem osób dających gwarancję odpowiedniego poziomu szkolenia.

Artykuł 9

Państwa członkowskie mogą dopuszczać osoby do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1, nawet jeśli nie spełniają warunków określonych w art. 4, o ile mogą one wykazać się:

- a) prowadzeniem od 15 lat działalności zawodowej, która umożliwiła im zdobycie wystarczającego doświadczenia w dziedzinie finansów, prawa i rachunkowości, oraz które zdały egzamin sprawdzający kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w art. 4, lub
- b) prowadzeniem od 7 lat działalności zawodowej w tych dziedzinach, odbyciem dodatkowo praktycznego szkolenia, o którym mowa w art. 8, oraz zdaniem egzaminu sprawdzającego kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w art. 4.

Artykuł 10

1. Państwa członkowskie mogą skrócić okres prowadzenia działalności zawodowej, o którym mowa w art. 9, o okres nauki teoretycznej w zakresie przedmiotów wymienionych w art. 6, o ile nauka taka została potwierdzona egzaminem uznawanym przez dane państwo. Okres nauki teoretycznej musi trwać nie krócej niż rok oraz nie może powodować skrócenia okresu działalności zawodowej o więcej niż cztery lata.
2. Okres prowadzenia działalności zawodowej oraz szkolenia praktycznego nie może być krótszy niż okres realizacji programu kursu teoretycznego i szkolenia praktycznego wymaganego na podstawie art. 4.

Artykuł 11

1. Właściwe władze państwa członkowskiego mogą udzielać zezwoleń osobom, które zdobyły wszystkie lub część swoich kwalifikacji w innym państwie, o ile osoby te spełniają następujące dwa warunki:
  - a) właściwe władze muszą uznać ich kwalifikacje za równorzędne z tymi, które są wymagane na podstawie przepisów tego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszą dyrektywą; oraz
  - b) osoby te powinny przedstawić dowód posiadania wiedzy prawniczej wymaganej w danym państwie członkowskim do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1. Właściwe władze tego państwa członkowskiego nie muszą jednak wymagać takiego dowodu, jeśli uznają wiedzę prawniczą uzyskaną w innym państwie za wystarczającą.
2. Art. 3 ma zastosowanie.

Artykuł 12

1. Państwo członkowskie może uznać za uprawnionych na mocy niniejszej dyrektywy tych pracowników wykwalifikowanych, którzy otrzymali zezwolenie na mocy indywidualnych aktów prawnych wydawanych przez właściwe władze tego państwa członkowskiego przed wejściem w życie przepisów wymienionych w art. 30.2.
2. Przyjęcie osoby fizycznej do stowarzyszenia zawodowego uznawanego przez państwo, w przypadku, gdy na mocy przepisów tego państwa wiąże się to z nadaniem tej osobie prawa do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1, może być uznane za uzyskanie zezwolenia na mocy indywidualnego aktu prawnego w rozumieniu punktu 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 13

Do czasu wejścia w życie przepisów wymienionych w artykule 30.2, państwo członkowskie może uznać za uprawnionych na mocy niniejszej dyrektywy tych pracowników wykwalifikowanych, którzy nie otrzymali zezwolenia na podstawie indywidualnych aktów prawnych wydanych przez właściwe władze, aczkolwiek posiadają te same kwalifikacje w danym państwie członkowskim, co osoby uprawnione na mocy indywidualnych aktów prawnych, które w dniu uzyskania zezwolenia przeprowadzają już ustawowe badanie dokumentów wymienionych w art. 1.1 w imieniu osób posiadających zezwolenie.

Artykuł 14

1. Państwo członkowskie może uznać za uprawnione na podstawie postanowień niniejszej dyrektywy te podmioty prowadzące działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, które uzyskały zezwolenie na podstawie indywidualnych aktów prawnych wydanych przez właściwe władze danego państwa członkowskiego przed wejściem w życie przepisów wymienionych w art. 30.2.
2. Warunki określone w art. 2.1 b ii) oraz iii) muszą zostać spełnione nie później niż do końca ustalonego okresu, który nie może jednak przekroczyć pięciu lat od daty wejścia w życie przepisów wymienionych w art. 30.2.
3. Te osoby fizyczne, które przeprowadzały ustawowe badanie dokumentów, o których mowa w art. 1.1, w imieniu podmiotów prowadzących działalność w zakresie badania dokumentów księgowych przed wejściem w życie przepisów wymienionych w art. 30.2, mogą otrzymać zezwolenie na dalsze wykonywanie tych czynności po upływie tego terminu, nawet jeśli nie spełniają one wszystkich warunków określonych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 15

W ciągu jednego roku od wejścia w życie przepisów wymienionych w art. 30.2, osoby wykonujące wolny zawód, które nie otrzymały zezwolenia na mocy indywidualnych aktów prawnych wydanych przez właściwe władze, lecz mimo to posiadają w państwie członkowskim kwalifikacje do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 oraz faktycznie dotychczas wykonywały te czynności, mogą uzyskać zezwolenie w tym państwie członkowskim zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 16

Przez jeden rok od wejścia w życie przepisów, o których mowa w art. 30.2, państwa członkowskie mogą stosować środki przejściowe w odniesieniu do osób wykonujących wolny zawód, które po tym terminie zachowują prawo do badania rocznych sprawozdań finansowych niektórych typów spółek i przedsiębiorstw nie podlegających obowiązkowi ustawowego badania sprawozdań finansowych, lecz nie będą mogły wykonywać takich czynności po wprowadzeniu nowego rodzaju ustawowego badania sprawozdań finansowych, o ile nie zostaną wprowadzone w życie środki specjalne na ich korzyść.

Artykuł 17

Art. 3 ma zastosowanie do art. 15 i 16.

Artykuł 18

1. Przez okres sześciu lat od wejścia w życie przepisów wymienionych w art. 30.2, państwa członkowskie mogą stosować środki przejściowe w odniesieniu do osób będących w trakcie kształcenia zawodowego lub szkolenia praktycznego w momencie wejścia w życie tychże przepisów, które to osoby, w momencie zakończenia kształcenia lub szkolenia, nie spełniałyby warunków określonych w niniejszej dyrektywie i nie mogłyby zatem przeprowadzać ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1, będącego celem ich kształcenia.
2. Art. 3 ma zastosowanie.

Artykuł 19

Żaden z pracowników wykwalifikowanych, wymienionych w art. 15 i 16, ani osób wymienionych w art. 18 nie może uzyskać zezwolenia w drodze derogacji art. 4, o ile właściwe władze nie stwierdzą, że osoby te spełniają warunki konieczne dla przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 i posiadają kwalifikacje równorzędne z kwalifikacjami osób, które uzyskały zezwolenie na podstawie art. 4.

Artykuł 20

Państwo członkowskie, które nie korzysta z możliwości zapewnionych na podstawie przepisów art. 51.2 dyrektywy 78/660/EWG, i w którym w momencie przyjęcia niniejszej dyrektywy ustawowym badaniem dokumentów wymienionych w art. 1.1 niniejszej dyrektywy może zajmować się kilka kategorii osób fizycznych na mocy przepisów krajowych, może udzielić zezwolenia na warunkach specjalnych do czasu przyszłej koordynacji przepisów w zakresie badania dokumentów księgowych w celu przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 w przypadku spółki, która nie przekracza limitu dwóch spośród trzech kryteriów określonych w art. 27 dyrektywy 78/660/EWG, osobom fizycznym działającym we własnym imieniu, które:

- a) spełniają warunki określone w art. 3-19 niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem tego, iż poziom egzaminu sprawdzającego kwalifikacje zawodowe może być niższy, niż jest to wymagane na podstawie art. 4 niniejszej dyrektywy;

oraz

- b) przeprowadzały już ustawowe badanie dokumentów księgowych wspomnianej spółki przed przekroczeniem przez nią limitu dwóch spośród trzech kryteriów określonych w art. 11 dyrektywy 78/660/EWG.

Jednakże, jeśli spółka wejdzie w skład grupy kapitałowej podlegającej obowiązkowi konsolidacji, przekraczającej limit dwóch spośród trzech kryteriów określonych w art. 27 dyrektywy 78/660/EWG, osoby takie nie mogą wykonywać ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 a niniejszej dyrektywy w przypadku tejże firmy.

Artykuł 21

Państwo członkowskie, które nie korzysta z możliwości określonej w art. 6.1 dyrektywy 83/349/EWG i w którym, w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy, kilka kategorii osób fizycznych może, w świetle prawa krajowego, przeprowadzać ustawowe badanie dokumentów wymienionych w art. 1.1 b niniejszej dyrektywy, może, do czasu przyszłej koordynacji przepisów w zakresie ustawowego badania dokumentów księgowych, udzielić na warunkach specjalnych zezwolenia na prowadzenie

ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 b osobie uprawnionej na podstawie art. 20 niniejszej dyrektywy, jeśli w dniu sporządzenia bilansu jednostki dominującej, grupa kapitałowa podlegająca obowiązkowi konsolidacji nie przekracza według ostatnich rocznych sprawozdań finansowych tych jednostek limitu dwóch spośród trzech kryteriów określonych w art. 27 dyrektywy 78/660/EWG, o ile osoba ta posiada uprawnienia do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 a niniejszej dyrektywy wszystkich jednostek objętych konsolidacją.

Artykuł 22

Państwo członkowskie, które stosuje przepisy art. 20, może zezwolić na ukończenie praktycznego szkolenia, o którym mowa w art. 8, pod nadzorem osoby uprawnionej na podstawie przepisów tego państwa członkowskiego do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów księgowych, o których mowa w art. 20.

Rozdział III

Etyka zawodowa i niezależność

Artykuł 23

Państwa członkowskie wprowadzą przepisy stwierdzające, że osoby uprawnione do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów, o których mowa w art. 1.1, powinny wykonywać te czynności zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

Artykuł 24

Państwa członkowskie wprowadzą przepisy stwierdzające, że osoby takie nie mogą przeprowadzać ustawowego badania dokumentów księgowych, jeśli nie są one niezależne w świetle przepisów państwa członkowskiego ustanawiającego wymóg badania dokumentów księgowych.

Artykuł 25

Art. 23 i 24 stosuje się także do osób fizycznych, które spełniają warunki określone w art. 3-19 i przeprowadzają ustawowe badanie dokumentów wymienionych w art. 1.1 w imieniu podmiotu prowadzącego działalność w zakresie badania dokumentów księgowych.

Artykuł 26

Państwa członkowskie spowodują poddawanie osób uprawnionych do badania dokumentów księgowych odpowiednim sankcjom w przypadku, gdy badanie przez nie dokumentów księgowych nie odbywa się zgodnie z art. 23, 24 i 25.

Artykuł 27

Państwa członkowskie zagwarantują, aby, jako minimum, udziałowcy i akcjonariusze podmiotów posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie badania dokumentów księgowych, jak też członkowie organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych tych podmiotów, którzy osobiście nie spełniają w danym państwie członkowskim warunków określonych w art. 3-19, nie mieli

żadnego wpływu na badanie dokumentów księgowych, który godziłby w niezależność osób fizycznych przeprowadzających badanie dokumentów wymienionych w art. 1.1 w imieniu tychże podmiotów.

Rozdział IV

Jawność danych

Artykuł 28

1. Państwa członkowskie zapewnią podanie do publicznej wiadomości nazwisk (nazw) i adresów wszystkich posiadających stosowne zezwolenie osób fizycznych i podmiotów prowadzących działalność w zakresie badania dokumentów księgowych, wymienionych w art. 1.1.
2. Ponadto publikowane będą następujące informacje odnoszące się do każdego posiadającego zezwolenie podmiotu prowadzącego działalność w zakresie badania dokumentów księgowych:
  - a) nazwiska i adresy osób fizycznych wymienionych w art. 2.1 b i); oraz
  - b) nazwiska i adresy udziałowców lub akcjonariuszy podmiotów prowadzących działalność w zakresie badania dokumentów księgowych;
  - c) nazwiska i adresy członków organu administracyjnego lub zarządzającego podmiotu prowadzącego działalność w zakresie badania dokumentów księgowych.
3. Jeśli osoba fizyczna jest uprawniona do przeprowadzania ustawowego badania dokumentów wymienionych w art. 1.1 w przypadku spółki na warunkach wymienionych w art. 20, 21 i 22, stosuje się przepisy punktu 1 niniejszego artykułu. Należy jednak wskazać kategorię spółki, przedsiębiorstwa lub grupy kapitałowej, w odniesieniu do których dozwolone jest badanie dokumentów księgowych.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

Artykuł 29

Komitet ds. kontaktów utworzony na mocy art. 52 dyrektywy 78/660/EWG powinien również:

- a) ułatwiać, nie naruszając przepisów art. 169 i 170 Traktatu, jednolite zastosowanie niniejszej dyrektywy poprzez regularne spotkania poświęcone w szczególności praktycznym problemom powstającym w związku z jej zastosowaniem;
- b) w razie potrzeby doradzać Komisji ewentualne uzupełnienia i poprawki do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 30

1. Państwa członkowskie powinny wprowadzić w życie do dnia 1 stycznia 1988 r. przepisy prawne i administracyjne niezbędne do wdrożenia niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Państwa członkowskie mogą ustalić, że przepisy wymienione w punkcie 1 nie będą mieć zastosowania przed dniem 1 stycznia 1990 r.
3. Państwa członkowskie zapewnią przekazanie Komisji tekstów głównych przepisów prawa krajowego, ustanawianych przez nie w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.
4. Państwa członkowskie zapewnią również przekazanie Komisji list egzaminów organizowanych lub uznawanych zgodnie z art. 4.

Artykuł 31

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 kwietnia 1984 roku.

*W imieniu Rady
C. Cheysson
Przewodniczący*

Tłumaczenie zweryfikowane